

DR RODERICK AQUILINA
Kordinatur tas-Centru Ewropew
tal-Konsumaturi ta' Malta

SE TIVVJAGĠA U GħANDEK IL-ĦSIEB LI TIKRI VETTURA?

Li tivvjagġa permezz ta' vettura fi stat membru ieħor tal-Unjoni Ewropea jipqies bhala wiehed mill-aktar modi prattiċi u konvenjenti. Hemm diversi kumpaniji madwar l-Ewropa li joffru s-servizz ta' kiri tal-vetturi u għalhekk huwa importanti li qabel ma nibbukjaw ma' kumpanija partikolari naraw ezatt xi jkun qed jinkludi l-prezz kkwotat. Bhala konsumaturi m'għandniex nistrieħu fuq il-prezz biss imma għandna niġu bir-reġa t-termini u l-kundizzjonijiet tal-kumpanija.

Bhala Centru Ewropew tal-Konsumatur f'Malta nirċievu ammont sostanzjali ta' lmenti relatati ma' kiri ta' vetturi. L-ilmenti jvarjaw minn hlasijiet eċċessivi ta' hsara, assigurazzjoni, kontravvenzjonijiet u polza tal-fjuwil. Meta tikri vettura, int intitolat għal: informazzjoni ċara dwar il-kirja qabel ma' tikri; kuntratt ġust; u ebda diskriminazzjoni.

Zomm f'moħħok li l-kiri tal-karozzi mhux kopert mill-perjodu ta' 14-il jum fejn wiehed ikun jista' jirtira mill-kuntratt mingħajr ebda obbligazzjoni, magħruf bhala l-perjodu ta' ritirar jew cooling-off period. Dan ifisser li inti bhala konsumatur m'għandekx id-dritt awtomatiku li tikkancelła l-kuntratt u titlob rifuzjoni. Għalhekk huwa importanti li taqra bir-reġa t-termini u l-kundizzjonijiet qabel ma tibbukja l-vettura mal-kumpanija partikolari.

Xi konsumaturi jkollhom diffikultà jekk għandhomx jibbukjaw minn pjattaforma li forsi tkun qed toffri prezzijiet orħos. M'hemm xejn hazin li wiehed jib-

bukja minn pjattaforma, però wiehed għandu jkun jaf id-differenzi li jeżistu. Zomm f'moħħok li jekk tkun akkwistajt assigurazzjoni minn pjattaforma, xorta waħda trid thalli l-ammont awtorizzat minn qabel għall-eċċess f'każ ta' xi danni lill-vettura skont it-termini u l-kundizzjonijiet. Dan l-ammont ikun miżmum mill-karta ta' kreditu tiegħek u għalkemm ikun għadu jidher fuq il-kont tiegħek ma tkunx tista' tagħmel uzu minnu sakemm il-kumpanija tirrilaxxa dan l-ammont. Dan l-ammont iwarja skont it-tip ta' vettura u jkun imnizzel fit-termini u kundizzjonijiet.

F'każ li inti ma tkunx għamilt l-ebda danni lill-vettura, normalment il-kumpanija jirrilaxxaw l-ammont fi żmien trinta u erbgħin siegħa wara li tirritorna l-vettura.

L-istadju inizjali

Qabel ma tikri vettu-

ra fi stat membru ieħor, iċċekkja jekk il-liċenzja tas-sewqan tiegħek hijiex valida. Jekk għandek hsieb li taqam il-fruntiera u tivvjagġa bil-vettura f'pajjiżi oħra, jeħtieġ li tinforma lill-kumpanija tal-kiri minn qabel. Mhux il-kumpanija kollha jaċċettaw li inti tkun tista' tivvjagġa bil-vettura f'pajjiżi oħra. Apparti li tinforma lill-kumpanija, kun ċert mid-dokumentazzjoni tal-vettura; li inti kopert mill-assigurazzjoni; u li taf ir-regoli tal-traffiku għax n-nuqqas ta' għarfien tal-liġi ma tista' qatt tintuza bhala skuza għal ksar ta' xi regolament.

Għalhekk huwa importanti li taqra bir-reġa t-termini u l-kundizzjonijiet li għandhom jinkludu d-dettagli neċessarji kollha matul il-perjodu tal-kirja. Zomm f'moħħok li l-prezz ikkwotat onlajn normalment ikun dak bażiku, u ma jkunx jinkludi spejjeż addizzjon-

ali bħall-hlasijiet relatati mas-servizz ta' fjuwil, tariffi tal-ajruport, sewwieqa addizzjonali jew sewwieqa taħt ċertu età (normalment din tkun ta' taħt il-hamsa u għoxrin sena).

Mafna mill-kumpanija joffru polza ta' assigurazzjoni addizzjonali. Jekk inti turi interess li takkwista din il-polza, il-kumpanija għandha tipprovdik b'deskrizzjoni ddetaljata ta' dak kollu li hu kopert qabel ma tiffirma l-kuntratt. Permezz ta' din il-polza, normalment ma jkollux għalfejn thalli l-ebda ammont fuq il-karta ta' kreditu tiegħek u tkun assigurat għal kwalunkwe danni li għamilt lill-vettura, sakemm ma tkunx ksirt xi regolamenti tal-traffiku bħal ngħidu ahna soqot il-vettura taħt l-effett tal-alkohol. L-assigurazzjoni ma tkoprixx ukoll f'każ ta' kontravvenzjonijiet, normalment il-kumpanija

izomm madwar mitejn ewro mill-karta ta' kreditu tiegħek li jiġu rilaxxati wara li tkun irritornajt il-vettura mingħajr l-ebda hsara.

Kun ċert liema polza tal-fjuwil tkun għazilt. Normalment il-kumpanija joffru tliet għażliet: tank mimli tirritornah vojti; tank mimli tirritornah mimli; jew thallas għall-fjuwil li tuza'. L-iktar għażla komuni hija meta t-tank tal-vettura jkun mimli u tirritornah mimli. Għali jkun hemm sitwazzjonijiet fejn minkejja li tkun għazilt li tigbor il-vettura mimlija, din ma tkunx mimlija kollha kif miftiehem. F'dan il-każ, kun ċert li r-rappreżentant tal-kumpanija jimmarka ezatt l-ammont ta' fjuwil li fiha l-vettura fuq il-lista speċjali, qabel ma titlaq bil-vettura biex tibda l-vaganza tiegħek.

Il-ġbir tal-vettura

Kun żgur li l-vettura tal-kiri tkun f'kundizzjoni tajba qabel ma titlaq mill-post, li normalment ikun f'żona riservata għall-kumpanija fil-parkeġġ tal-ajruport. Iċċekkja l-vettura bir-reġa flimkien mal-impjegat tal-kumpanija tal-kiri. F'każ li l-vettura jkollha xi tip ta' difett bħal għafsa jew girfa żgħira, iġbdu l-attenzjoni tal-impjegat u kunu ċerti li kull tip ta' difett gie mmarkat fuq id-dijagramm jew il-lista ta' kontroll pprovduta mill-istess kumpanija. Wiehed m'għandux iħalli l-post qabel ma l-impjegat jiffirma fuq id-dijagramm jew il-lista ta' kontroll.

Importanti ħafna li meta tkun qed issuq ikollok it-tagħmir meħtieġ biex jinbidel tajjer, kif ukoll is-sin-